

XV Ca 1038/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Joanna Andrzejak-Kruk

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2016r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. R. i A. C.

przeciwko B. A.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 17 maja 2016r., sygn. akt I.C.1739/15

1) oddała apelację,

2) zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 600,-zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

/-/ Joanna Andrzejak-Kruk

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 25.05.2015r. powodowie W. R. i A. C. wystąpili o zasądzenie na ich rzecz solidarnie od pozwanej B. A. kwoty 3.600,-zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1.04.2015r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu powodowie podnieśli, że łączyła ich z pozwaną umowa najmu lokalu mieszkalnego, przy zawieraniu której uścili kaucję w wysokości 3.600,-zł. Umowa została za rozwiązana w dniu 1.03.2015r. za porozumieniem i zgodnie z jej postanowieniami wpłacona kaucja winna być zwrócona w terminie 30 dni.

W dniu 19.10.2015r. referendarz sądowy wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając żądania pozwu.

Pozwana złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz od powodów zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Zdaniem pozwanej wytoczenie powództwa było przedwczesne, gdyż umowa najmu miała charakter terminowy i nie uregulowano w niej możliwości wcześniejszego rozwiązania za wypowiedzeniem, a więc wiązała strony do 30.09.2015r., przy czym bez znaczenia w tym zakresie pozostawała okoliczność, że powodowie wyprowadzili się wcześniej z przedmiotowego lokalu. Zgodnie z umową kaucja podlegała zwrotowi z pomniejszeniem ewentualnych zaległości. Powodowie w okresie od marca do września 2015r. nie opłacili czynszu w łącznej wysokości 8.610,-zł i w związku z tym pozwana podniosła zarzut potracenia wierzytelności z tytułu kaucji z wierzytelnością czynszową w kwocie 3.600,-zł z tytułu czynszu za

miesiące marzec, kwiecień i częściowo maj 2015r. Na skutek kompensaty wzajemnych zobowiązań powództwo jest bezprzedmiotowe.

Wyrokiem z dnia 17.05.2016r., sygn. akt I.C.1739/15 Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu: 1) zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 3.600,-zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1.04.2015r. do dnia zapłaty; 2) zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 717,-zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 617,-zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1) naruszenie art. 76 zd. 1 k.c. w zw. z § 8 umowy z dnia 10.09.2012r. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, iż umowa stron mogła zostać rozwiązana konkludentnie pomimo zastrzeżonej w niej formy pisemnej pod rygorem nieważności, podczas gdy również skrócenie czasu, na jaki została zawarta terminowa umowa najmu winno być sformułowane na piśmie, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca, gdyż brak takiego oświadczenia w protokole z dnia 1.03.2015r. - wskazany protokół nie może zostać uznany za wyczerpanie formy pisemnej, co w konsekwencji doprowadziło do nieuznania zgłaszanego przez pozwaną zarzutu potrącenia;

2) art. 65 § 1 i 2 k.c. poprzez jego zastosowanie i błędne przyjęcie, iż protokół z dnia 1.03.2015r. stanowi pisemne rozwiązanie umowy najmu zawartej pomiędzy stronami, pomimo iż protokół jedynie potwierdza czynność faktyczną jaką jest zdanie lokalu (oświadczenie wiedzy a nie woli), nie zawiera żadnego zapisu w zakresie, rozwiązania umowy;

3) sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, sprzecznej z zasadami logiki, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, polegające na:

- bezpodstawnym uznaniu, iż zeznania świadka A. A. są niewiarygodne, podczas gdy były one spójne i logiczne, a nadto w przewarżającej mierze korelowały z zeznaniami powodów, np. w zakresie, w jakim zobowiązali się oni zapewnić ciągłość umowy poprzez zmianę podmiotową strony umowy - najemcy; braku pisemnego rozwiązania umowy, a w konsekwencji bezpodstawne przyjęcie, iż „umowa najmu wygasła w dniu 1.03.2015r. na podstawie zgodnych oświadczeń stron” (str. 7 uzasadnienia);

- daniu przymiotu wiarygodności zeznaniom powodów, podczas gdy to właśnie powodowie jako strona umowy zobowiązana do uiszczania czynszu winni dochować należytej staranności przy podejmowaniu czynności prawnych mających na celu rozwiązanie umowy przed terminem końcowym wskazanym w umowie, tylko oni - jako najemcy, mieli korzyść materialną z wcześniejszego rozwiązania umowy;

- bez zapewnienia prawnych następców, zatem zeznania te winny zostać ocenione z dużą dozą ostrożności i obiektywności, jako sprzeczne z logiką i doświadczeniem życiowym;

4) naruszenie art. 246 k.p.c. - postanowieniem z dnia 17.05.2015r. w przedmiocie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadków i strony powodowej na okoliczność „w szczególności daty ustania” umowy najmu łączącej strony, podczas gdy dowód ten wobec zapisu umowy (formy pisemnej pod rygorem nieważności dla wszelkich zmian umowy) był niedopuszczalny, a byłby dopuszczalny jedynie, gdyby dokument obejmujący czynność został zagubiony, zniszczony lub zabrany przez osobę trzecią co ewidentnie nie nastąpiło (na podstawie art. 380 k.p.c. pozwana wniosła o rozpoznanie tego postanowienia, gdyż było ono niezaskarżalne w toku procesu, a miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy);

5) naruszenie art. 6 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego poprzez nieuwzględnienie przy orzekaniu oświadczenia pozwanej o potrąceniu należności pozwanej z tytułu czynszu najmu za miesiące od 1 marca do 31 maja 2015r.

Mając na uwadze powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Z uwagi na fakt, iż Sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego, niniejsze uzasadnienie ogranicza jedynie do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zamierzonego przez skarżącą skutku nie mógł odnieść zarzut naruszenia art. 246 k.p.c., który apelacja wiązała z dopuszczeniem przez Sąd Rejonowy – na mocy postanowienia z dnia 17.05.2015r. – dowodu z zeznań świadków i przesłuchania stron m.in. na okoliczność daty ustania umowy najmu. Powyższą decyzję dowodową Sąd Rejonowy podjął na rozprawie toczącej się z udziałem pełnomocnika pozwanej. Należy w związku z tym zauważyć, że w myśl art. 162 k.p.c. strona obecna na posiedzeniu powinna w jego toku zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu, natomiast stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania. Jak się przyjmuje, celem tej regulacji jest zapobieganie nielojalności procesowej przez zobligowanie stron do zwracania na bieżąco uwagi sądu na uchybienia procesowe w celu ich niezwłocznego wyeliminowania i niedopuszczenie do tolerowania przez strony takich uchybień z zamiarem późniejszego wykorzystania ich w środkach odwoławczych (por. wyrok SN z 10.02.2010r., V CSK 234/09, LEX nr 589835). Dopuszczenie przez sąd dowodu wbrew ograniczeniom ustanowionym w art. 246 k.p.c. stanowi uchybienie procesowe, a zatem strona powinna już na rozprawie podnieść stosowne zastrzeżenia w tym zakresie i zażądać ich wpisania do protokołu. Pozwana tego nie uczyniła, a tym samym utraciła prawo do powoływania się na to uchybienie na etapie postępowania apelacyjnego.

Nie był także zasadny zgłoszony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., którego skarżąca upatrywała w sprzecznej z zasadami logiki oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego ocenie zeznań świadka A. A. oraz przesłuchania powodów. Oczywiście można zgodzić się z apelacją, iż do zeznań powodów należało podchodzić z ostrożnością, jako osób bezpośrednio zainteresowanych wynikiem sprawy. Takie samo podejście było jednak uzasadnione w odniesieniu do zeznań świadka A. A., która jest córką pozwanej i jednocześnie jej pełnomocnikiem upoważnionym do podejmowania wszelkich czynności zarządu nieruchomością, w której znajduje się sporny lokal mieszkalny. W praktyce więc to A. A., nie zaś osobiście pozwana, zawierała umowę najmu z powodami oraz prowadziła z nimi rozmowy dotyczące jej przedterminowego rozwiązania, co rzutuje na mniejszą moc dowodową jej zeznań w porównaniu z osobami postronnymi.

Wbrew stanowisku skarżącej, dokonana przez Sąd Rejonowy ocena dowodów nie narusza art. 233 § 1 k.p.c., gdyż Sąd odniósł się do całości zebranego materiału, który poddał ocenie uwzględniającej zasady logiki i doświadczenia życiowego, a tylko wykazanie przez stronę naruszenia tychże zasad może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Z przesłuchania powodów niezbicie wynika, że mieli oni świadomość, iż są związani z pozwaną terminową umową najmu i w związku z tym podjęli rozmowy z pełnomocnikiem pozwanej (córką A. A.) na temat jej wcześniejszego rozwiązania. Nic nie wskazuje na to, aby do tego czasu dochodziło pomiędzy stronami do jakichkolwiek nieporozumień na tle wykonywania umowy najmu, a zatem uzyskawszy ustną zgodę pełnomocnika pozwanej na skrócenie czasu jej trwania powodowie opróżnili wynajmowany lokal i przygotowali go do wydania właścicielowi (posprzątaali, odmalowali), zaś rozwiązanie umowy i wydanie lokalu udokumentowali w zwyczajowo i powszechnie stosowanej formie protokołu zdawczo-odbiorczego. Trudno zakładać, co usiłuje wywieść apelacja, że powodowie opuścili lokal i wydali go wynajmującej, godząc się jednocześnie na kontynuowanie umowy najmu, z której wynikało dla nich obciążenie czynszowe w kwocie 1.230,-zł miesięcznie. O tym, że również dla pozwanej podpisanie w dniu 1.03.2015r. protokołu zdawczo-odbiorczego było równoznaczne

z zakończeniem stosunku najmu świadczy natomiast fakt, że już w miesiącu maju 2015r. – a więc gdy według obecnych twierdzeń strony pozwanej umowa najmu z powodami jeszcze trwała, a co za tym idzie, pozwana była zobowiązana do udostępnienia lokalu powodom do korzystania – lokal został wydany w posiadanie małżonkom A. i S. S., z którymi następnie pozwana w dniu 4.07.2015r. zawarła umowę najmu. Apelacja eksponuje, że pozwana nie miała żadnych powodów, aby zgodzić się na wcześniejsze rozwiązanie umowy łączącej ją z powodami, gdyż umowa ta była dla niej źródłem konkretnych korzyści finansowych w postaci czynszu. Z zeznań powodów wynika jednak, że pozwana po prostu poszła im na rękę, motywując to bezproblemowym dotychczasowym przebiegiem najmu. Ponadto do końca uzgodnionego czasu trwania najmu (wynoszącego 3 lata) pozostało jeszcze tylko 7 miesięcy, a zatem pozwana i tak musiała liczyć się z ewentualnością poszukiwania kolejnego lokatora. Wersja zdarzeń przedstawiona w zeznaniach powodów była zatem logiczna i to w oparciu przede wszystkim o ten dowód Sąd I instancji słusznie poczynił ustalenia dotyczące okoliczności spornych. Wskazane przez Sąd argumenty częściowo podważające wiarygodność zeznań świadka A. A. były natomiast przekonujące i nie zostały skutecznie zakwestionowane w apelacji. Podsumowując, w dokonanej przez Sąd Rejonowy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego nie występują wskazywane w apelacji wady, a w rezultacie ocena ta oraz będące jej wynikiem ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę zaskarżonego orzeczenia pozostają pod ochroną art. 233 § 1 k.p.c.

Zgłoszenie w apelacji zarzutu naruszenia art. 76 zd. 1 k.c. w zw. z § 8 umowy najmu z dnia 10.09.2012r. można uznać za usprawiedliwione tylko o tyle, że Sąd I instancji w ustaleniach faktycznych nie przytoczył powyższego postanowienia umownego (zgodnie z którym wszelkie zmiany łączącej strony umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności), zaś jego stanowisko odnośnie do formy, w której strony rozwiązały umowę, nie zostało wyrażone w sposób do końca precyzyjny. Sąd Okręgowy rozważania prawne Sądu I instancji odczytuje jednak w ten sposób, że Sąd ten przyjął, iż strony rozwiązały łączącą je umowę przed terminem na mocy porozumienia („na zasadzie konsensusu”), które znalazło swój wyraz materialny w oświadczeniach ujętych w Protokole zdawczo-odbiorczym z dnia 1.03.2015r. Przyjęcie tego założenia powoduje, że chybiony okazał się zarzut naruszenia art. 76 zd. 1 k.c. Przepis ten, w brzmieniu obowiązującym do dnia 8.09.2016r., stanowił, że jeżeli strony zastrzegły w umowie, że określona czynność prawna między nimi powinna być dokonana w szczególnej formie, czynność ta dochodzi do skutku tylko przy zachowaniu zastrzeżonej formy; przy czym gdy strony zastrzegły dokonanie czynności w formie pisemnej, nie określając skutków niezachowania tej formy, poczytuje się w razie wątpliwości, że była ona zastrzeżona wyłącznie dla celów dowodowych. Jak już wyjaśniono, Sąd Rejonowy uznał, że przedterminowe rozwiązanie umowy, stanowiące zmianę jej postanowień, przybrało formę pisemną wymaganą w § 8 umowy. Niezależnie od tego, strona pozwana nie dostrzega wewnętrznej sprzeczności swego stanowiska zaprezentowanego w apelacji, w której z jednej strony zarzucała naruszenie art. 76 k.c. w kontekście przyjętej przez Sąd I instancji daty rozwiązania przedmiotowej umowy najmu, z drugiej zaś – wywodziła, że umowa ta przestała wiązać strony z chwilą rozpoczęcia obowiązywania nowej umowy najmu dotyczącej przedmiotowego lokalu (a więc w dniu 4.07.2015r.). Nie sposób zgodzić się z apelacją, iż zawarcie przez pozwaną umowy z kolejnymi lokatorami doprowadziło, niejako automatycznie, do wygaśnięcia umowy łączącej strony – taki skutek mógł nastąpić jedynie z upływem terminu, na który umowa została zawarta (a więc z dniem 30.09.2015r.), względnie z uwagi na jej przedterminowe rozwiązanie przez strony, które według samej skarżącej wymagało zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Na podzielenie nie zasługiwał ponadto zarzut naruszenia art. 65 k.c., mającego polegać na zastosowaniu tego przepisu oraz błędnym przyjęciu, że protokół z dnia 1.03.2015r. stanowi pisemne rozwiązanie umowy najmu łączącej strony. Zgodnie z art. 65 k.c., oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje (§ 1), przy czym w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu (§ 2). Na tle art. 65 k.c. przyjmuje się tzw. kombinowaną metodę wykładni, opartą na kryteriach subiektywnym i obiektywnym. Wiążący prawnie sens oświadczenia woli ustala się więc mając w pierwszej kolejności na uwadze rzeczywistą wolę stron (za wiążący uznaje się sens oświadczenia woli, w jakim rozumiała go osoba składająca i osoba odbierająca oświadczenie), a dopiero wtedy, gdy nie da się jej ustalić, sens ten ustala się na podstawie tzw. przypisania normatywnego (za wiążące uznaje się wówczas takie rozumienie oświadczenia woli, które jest wynikiem starannych zabiegów interpretacyjnych, zmierzających do odtworzenia treści myślowych osoby składającej oświadczenie woli). W przypadku oświadczeń woli

ujętych w formie pisemnej, ich sens ustala się przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu (poddawany interpretacji z uwzględnieniem językowych reguł znaczeniowych oraz okoliczności złożenia oświadczenia i jego celu – jeżeli dokument obejmuje takie informacje) oraz uzupełniająco – jeżeli jest to potrzebne dla wykładni niejasnych oświadczeń woli zawartych w dokumencie – okoliczności towarzyszące, które mogą być stwierdzone za pomocą pozadokumentowych środków dowodowych (por. np. uzasadnienie uchwały (7) Sądu Najwyższego z 29.06.1995r., III CZP 66/95, publ. OSN 1995/12/168).

W rozpoznawanym przypadku Sąd Rejonowy słusznie uznał, że niezbędne było odwołanie się do art. 65 k.c. i dokonanie wykładni oświadczeń zawartych w Protokole zdawczo-odbiorczym z dnia 1.03.2015r. według reguł określonych w powyższym przepisie – i to opartych na kryterium obiektywnym – gdyż strony w toku procesu odmiennie przedstawiały sens i charakter oraz znaczenie tego dokumentu. Eksponowane w apelacji niezawarcie w nim wyraźnego postanowienia o rozwiązaniu umowy najmu, w świetle art. 65 k.c. nie pozbawiało Sądu Rejonowego możliwości ustalenia, że oświadczenie takie w rzeczywistości zostało złożone – poprzez jego wyinterpretowanie zarówno na podstawie tekstu dokumentu, jak i okoliczności towarzyszących jego sporządzeniu. Nie sposób zgodzić się ze skarżącą, że analizowany protokół stanowił jedynie potwierdzenie czynności faktycznej zdania lokalu. Takiemu założeniu przeczy choćby ujęcie w nim postanowienia dotyczące kaucji, która „pozostaje do rozliczenia”. Protokół nie zawiera zatem jedynie zapisów o charakterze sprawozdawczym (czyli oświadczenie wiedzy a nie woli). Należy podkreślić, że zwyczajowo protokół zdawczo-odbiorczy jest dokumentem sporządzanym przy okazji zakończenia stosunku najmu i również kaucja jest w takim wypadku zwracana, skoro jej celem jest zabezpieczenie pokrycia należności z tytułu najmu lokalu, przysługujących wynajmującemu w dniu opróżnienia lokalu (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21.06.2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, t.j. Dz.U. 2016/1610). W praktyce w przypadku najmu lokali mieszkalnych, niezależnie od treści postanowień konkretnych umów, strony nie sporządzają osobnych porozumień zawierających oświadczenia o rozwiązaniu umowy, a właśnie protokoły zdawczo-odbiorcze. Jeżeli zatem w przedmiotowej sprawie strony sporządziły taki protokół, w którym wynajmująca oświadczyła, że przyjmuje lokal bez uwag co do jego stanu wraz z kompletami kluczy do mieszkania i do bramy, a dodatkowo zawarły postanowienie dotyczące rozliczenia należności z tytułu kaucji wpłaconej przez powodów, to tym samym dały wyraz swemu przekonaniu, że rozwiązują łączący je stosunek najmu. Za taką interpretacją przemawiają ponadto okoliczności poprzedzające podpisanie protokołu (prowadzone pomiędzy stronami rozmowy dotyczące przedterminowego zakończenia najmu, opróżnienie i odnowienie lokalu przez powodów do dnia 1.03.2015r.) oraz następujące po jego sporządzeniu (udostępnienie przez pozwaną w maju 2015r. lokalu nowemu najemcy i zawarcie z nim w lipcu 2015r. umowy najmu). Zachowania stron, ich sekwencja i kontekst sytuacyjny poszczególnych działań wskazują zatem, że strony podpisując w dniu 1.03.2015r. protokół zdawczo-odbiorczy zgodnie rozwiązały łączący je stosunek obligacyjny. Nie ma żadnych racjonalnych podstaw założenie, że wolą stron było kontynuowanie umowy najmu, skoro doszło do faktycznego oddania przez powodów lokalu, a pozwana podjęła czynności mające na celu jego wynajęcie kolejnym lokatorom. Sąd Rejonowy dokonał zatem prawidłowej interpretacji treści omawianego dokumentu.

Sąd Rejonowy nie naruszył również art. 6 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów /.../. Zgodnie z tym przepisem, kaucja podlega zwrotowi w ciągu miesiąca od dnia opróżnienia lokalu (lub nabycia jego własności przez najemcę), po potrąceniu należności wynajmującego z tytułu najmu lokalu. Treść tego przepisu strony powtórzyły w § 4 umowy najmu z dnia 10.09.2012r. Uznając, że umowa ta została rozwiązana w dniu 1.03.2015r. za porozumieniem stron, a do tego czasu powodowie nie mieli żadnych zaległości z tytułu czynszu ani też pozwanej nie przysługiwały w stosunku do powodów inne wierzytelności, na poczet których wpłacili kaucję, Sąd I instancji słusznie zasądził od pozwanej na rzecz powodów zwrot kaucji wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

W tym stanie rzeczy i na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach procesu w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., obciążając nimi pozwaną jako stronę przegrywającą. Na tym etapie sprawy powodowie wyłożyli koszty zastępstwa procesowego – wynagrodzenie reprezentującego ich pełnomocnika, którego wysokość ustalona na kwotę 600,-zł (zgodnie z § 2 pkt

3 w zw. z § 10 pkt 1 ust. 1, § 15 ust. 1 i 2 i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. 2015/1800). Powyższe koszty pozwana winna zwrócić powodom.

/-/ Joanna Andrzejak-Kruk